

SAKSPAPIRER FOLLO BRANNVESEN IKS

Møteinnkalling

Utvalg: Representantskapet

Møtested: Oppegård rådhus, formannskapssalen

Dato: 16.06.2020

Tidspunkt: 08:00

Saksliste

Godkjenne innkalling og dagsorden

Saksnr.	Tittel
RS 9/20	Feie- og tilsynsgebyr
RS 10/20	Felles klagenemd
RS 11/20	Selskapsavtalen

Eventuelt

Saksfremlegg

Arkivreferanse: 2018/03566-4

Saksbehandler: Dag Christian Holte

Sakens gang

Saksnummer	Møtedato	Utvalg
13/19	04.06.2019	Styret
9/20	16.06.2020	Representantskapet

SAK 9/20 Feie- og tilsynsgebyr

Forslag til vedtak

1. Risikodifferensiert gebyrmodell innføres (alternativ A.1)
2. Innkrevning av gebyrene foretas av

Vedlegg: - Forslag til forskrift
 - Konsulentrapport fra Ernst og Young

Styrets behandling av sak 13/19 i møte den 4.6.2019:

Vedtak:

3. Risikodifferensiert gebyrmodell innføres (alternativ A.1)
 4. Innkrevning av gebyrene foretas av Follo brannvesen (alternativ B.2)
-

SAKSOPPLYSNINGER

Vedlegg: - Konsulentrapport fra Ernst og Young
 - Forslag til lokal forskrift (tilpasses i fht vedtak)

Sammendrag:

Forskrift om Brannforebygging stiller krav til risikobasert feiing og tilsyn og åpner for variabel/endret frekvens (lengere intervaller) for tjenestene. Det er i dag manglende sammenheng mellom gebyrer og frekvensen på utført feiing og tilsyn og det er et stort prisavvik mellom kommunene, selv om tjenesten er den samme. Abonentene opplever tjenesten som lite rettferdig da det betales et terminvist gebyr uten at tjenesten mottas årlig. En større grad av misfornøyde abonnenter synligjør ett behov for å tilpasse gebyrstrukturen til dagens arbeidsmåte og frekvens.

FBV har i medhold av forskrift om brannforebygging startet prosessen med å endre sine rutiner i forhold til frekvens for feiing og tilsyn. Frekvensen skal settes etter risiko og det er

ønskelig å jobbe etter tre risikokategorier. Disse kategoriene vil bestemme hvilken frekvens de to tjenestene har. Det er en forutsetning for ferdigstilling av vår prosess at det vedtas en lokal forskrift for utførelse og fakturering av tjenestene i våre eierkommuner. Follo Brannvesen har utarbeidet et forslag til slik lokal forskrift (se vedlegg 1). Det oppfordres til at kommunene vurderer om dette forslaget vil samstemme med hvordan kommunene ser for seg sin gebyrmodell, og om forskriften vil være mulig å innarbeide i kommunens fakturering av feie- og tilsynsgebyr. Det er svært ønskelig for brannvesenet å jobbe etter likelydende lokale forskrifter i sine eierkommuner. Dette for å sikre ensartet saksbehandling og lik gjennomføring av tjenestene.

Det er utredet 2 ulike Gebyr modeller. En **risikodifferensiert gebyrmodell** og en **listeprisbasert gebyrmodell**. Begge modellen er basert på en risikoprofil for boenheten/ildstedet som bestemmer frekvens på levering av tjenesten. I den risikodifferensierte modellen betales det fortsatt et årlig gebyr, men gebyrets størrelse er tilpasset risikoen og derved bruken av tjenester. Høy risiko innebærer at det må utføres feiertjenester oftere og derved en høyere årlig gebyr. Etter en listepris modell vil den enkelt bruker betaler for tjenesten etter et fast beløp basert på risiko når arbeidet er utført.

Hovedfokus i utredningen har vært gebyrmodellen, men det er løpende blitt sett på hvordan gebyradministrasjonen foregår. Gebyrstrukturen (størrelse og eventuell differensiering av gebyret) kan i utgangspunktet ses uavhengig av administrasjonen av gebyret (hvem som administrerer gebyret). Men det har i prosjektet blitt påpekt at en høyere grad av differensiering i feie- og tilsynstjenester vil være mer utfordrende for kommunen å håndtere. Kommunenes funksjon som mellomledd vil forsterkes og det vil oppleves som utfordrende å besvare henvendelser fra sluttbruker – med dårligere brukeropplevelse som resultat. Dersom kommunene administrerer gebyrene, er det sannsynlig at gebyrene fortsatt vil være ulike fra kommune til kommune. Dette kommer i hovedsak av at kommunene har forskjellig måte og sette opp selvkostregnskapet for feiertjenesten, noe som fører til ulike påslag for administrasjon av gebyrene. Dersom Follo Brannvesen administrere gebyrene vil det være mulig å ha like gebyrer i alle kommunene.

Etter en benchmarking og vurdering foretatt av Ernst og Young så vil innkreving av gebyrene totalt sett bli mer effektivt til en lavere administrativt kostnad når dette utføres av Follo brannvesen.

Bakgrunn for saken:

Feie- og tilsynstjeneste er hjemlet i Brann- og eksplosjonsvernloven og har som overordnet hensikt å forebygge brann i private boliger. Feil og mangler ved skorsteiner kan resultere i brann som spre seg til bygninger, og feil og mangler ved ildsted eller bruk av ildsted kan føre til at brennbart materiale i nærheten antennes og vil kunne føre til boligbrann.

Etter forskrift om brannforebygging § 17 skal feie og tilsynstjenester utføres etter behov. All feiing og tilsyn skal baseres på en løpende risikovurdering av hver enkelt bolig. Feiing og tilsyn skal utføres på en faglig tilfredsstillende måte som medfører minst mulig ulempe for eiere og brukere. I praksis betyr dette at det ikke er regler for hvor mange år det kan være mellom hvert feie- og tilsynsbesøk.

Dagens gebyrordning ble innført når det var årlig feiing av skorsteiner. Nye forskrifter over tid har endret frekvensene og i Follo Brannvesen praktiseres nå behovsprøvet feiing og tilsyn av fyringsanleggene etter en risikovurdering som gir gjennomsnittlig frekvens på 4 år. Forskriften viser at det fremover vil være naturlig å differensiere frekvensen ytterligere. Dette betyr at en husstand der fyringsanlegget er i god stad og eier er flink til å fyre riktig, kan få en frekvens opp mot 10 år, mens en husstand med fyringsanlegg av dårligere kvalitet vil kunne få en frekvens på 2 år.

Det mottas allerede i dag en rekke klager på at det innkreves årlige feiegebyrer uten at tjenesten leveres hvert år. Økt frekvens antas å øke misnøyen med dagens modell ytterligere.

Fritidsboliger omfattes nå også av kommunens plikt til å feie og føre tilsyn med fyringsanleggene og her vil frekvensen variere kraftig i forhold til bruken av fritidsboligen.

Følgende problemstilling er utredet:

- Det er store forskjeller i kommunenes gebyrer, selv om faktisk tjeneste til bruker er den samme.
- Kommunene har ulike prinsipper for administrasjon av gebyrordning (Ulik påslag)
- Det er en manglende sammenheng mellom gebyrer og frekvensen på feie- og tilsynstjenester. Frekvens på feiing og tilsyn varierer fra hus til hus med bakgrunn i risikovurdering. Ved lav risiko vil intervallet for utført tjeneste kunne bli 8-10 år.
- Misnøye fra brukere av tjenesten. Lengre intervaller fører til at kunden opplever at de ikke har fått tjenesten (glemmer at vi har vært der, eller at det har vært eierskifte i mellomtiden), men likevel må betale terminvis over flere år.
- Feiing og tilsyn skal innføres på fritidsboliger. Frekvens baseres på risiko, og vil derfor variere mye (opp mot 10 år). Bør fritidsbolig faktureres på lik linje med bolig, eller er en annen gebyrmodell mere hensiktsmessig.

Alternativer:

A. Alternativer knyttet til gebyrmodell

0. Nåværende gebyrmodell

1. **En risikodifferensiert gebyrmodell** – det betales fortsatt et årlig gebyr, men dette er differensiert etter risikoprofilen for boenheten/ildstedet og dermed også indirekte hyppigheten på feiing/tilsyn.
2. **En listepriset gebyrmodell** – det betales enhetspris etter en prisliste direkte etter utført arbeid, og selv om frekvens på feie- og tilsyn også her baseres på en risikokartlegging, betaler sluttbruker kun for de tjeneste han er tilbudt eller etterspør.

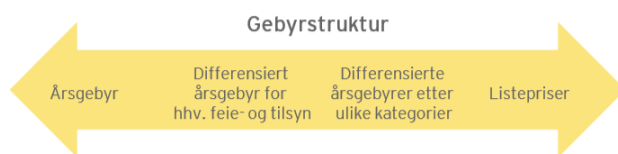
Alternativene 1 og 2 har blir vurdert etter i hvilken grad de oppfyller fem utvalgte evalueringskriterier med utgangspunkt i prosjektets formål, herunder kostnadseffektivitet, sammenhengen mellom tjeneste og pris, prisstruktur på tvers av kommunene, brukerservice og omstillingsbehov. Alternativ 1 – en risikodifferensiert gebyrmodell – vurderes samlet sett å oppfylle evalueringskriteriene i best mulig grad og anbefales derfor av prosjektet.

B. Alternativer knyttet til å innkreve gebyrene

1. Kommunene krever inn gebyrene som i dag
2. En administrasjonsmodell der gebyrinnkreving håndteres av Follo Brannvesen

Gebyrstrukturen (størrelse og eventuell differensiering) kan i utgangspunktet ses uavhengig av gebyradministrasjonen (hvem som administrerer det). Men det er blitt reist som oppmerksomhetspunkt at høyere grad av differensiering i feie- og tilsynstjenestene vil være utfordrende for kommunene. Prosjektet har derfor kartlagt og evaluert en alternativ modell der Follo Brannvesen administrerer gebyrene.

Vurdering av de ulike alternativene:

Figur 1 Mulige gebyrstrukturer vurdert i prosjektet

Alternativ 0 Nåværende årsgebyrmodell

Dagens gebyrstruktur for feie- og tilsynstjenester består av et årsgebyr som inngår i de kommunale avgiftene i hver av eierkommunene. Gebyret innkreves sammen med de øvrige gebyrer for vann og avløp, renovasjon etc. Selv om feie- og tilsynstjenesten utføres av Follo Brannvesen, er det kommunene som eier og administrerer gebyret. Størrelsen på gebyret besluttes i budsjettprosessen hvert år hos den enkelte kommune, og skal fastsettes etter selvkostprinsippet, jf. Brann- og eksplosjonsvernloven § 28. Det betyr at kommunene ikke kan ta et høyere gebyr enn hva som er kommunens kostnader (indirekte og direkte) forbundet til tjenesten. Et eventuelt overskudd eller underskudd avregnes med selvkostfond.

Alle kommunene uttrykker – i større eller mindre grad – at det er utfordringer ved dagens gebyrmodell. Kartlagte utfordringer består i hovedsak av:

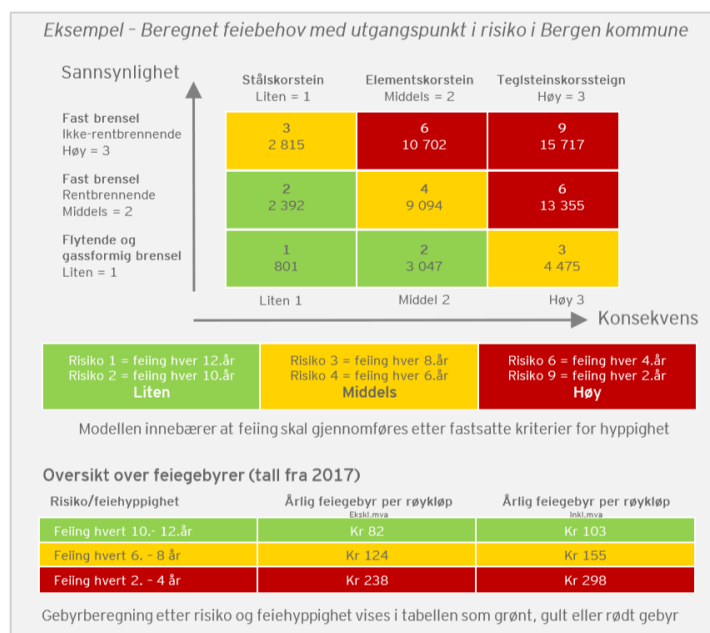
- Det er store forskjeller i kommunenes gebyrer, selv om faktisk tjeneste er den samme. En av årsakene til dette er at Follo brannvesen fordeler kostnadene etter en fordelingsnøkkel i selskapsavtalen og kommunene fastsetter gebyret etter antall abonnenter som har fyringsanlegg og røykløp. En annen årsak er at det er ulike påslag for administrative kostnader i hver enkelt kommune.

- Det er manglende sammenheng mellom gebyrer og frekvensen på feie- og tilsynstjenester. Feiing og tilsyn utføres i dag etter behov. Selv om behovet avgjøres med utgangspunkt i en faglig vurdering fra feieren, blir ikke dette alltid reflektert i årsgebyret. I praksis betyr det at en bolig som trenger hyppige besøk betaler det samme gebyret som en bolig som trenger færre besøk. Dette resulterer i manglende sammenheng mellom årsgebyret og frekvensen på feie- og tilsynstjenester.
- Dagens gebyrmodell er lite tilpasset den nye forskriften – brukernes opplevelse av «manglende» tjenesteleveranse forsterkes. Den nye forskriften innebærer at Follo Brannvesen og eierkommunene må tilpasse feie- og tilsynstjenestene for å ivareta sine lovpålagte oppgaver. I praksis kan den nye ordningen resultere i lengre tidsintervaller og færre feie- og tilsynsbesøk i enkelte boliger. Med utgangspunkt i dagens gebyrmodell byr dette på utfordringer og misnøye blant brukere av tjenesten, ettersom kunden opplever å ikke ha fått tjenesten, men likevel må betale terminvis over flere år. En uendret gebyrstruktur vil derfor oppleves som urettferdig samt lite intuitiv fra sluttbrukerens perspektiv. Det vil samtidig forsterke misnøyen over «manglende» tjenesteleveranse.

Alternativ A.1 En risikodifferensiert gebyrmodell

Denne gebyrmodellen innebærer at det fortsatt skal betales et årlig gebyr, men dette er differensiert etter risikoprofilen for hver enkelt boenheten/ildstedet og dermed også indirekte frekvensen og hyppigheten på feiing/tilsyn. I tillegg til årsgebyret, er det forventelig at alternativet også kan ha enkeltpriser på tjenester, f.eks. ekstra tur som følge av at feier møter stengt dør eller andre hindringer.

I praksis betyr dette at økt risiko gir hyppigere besøk, og krever mer innsats fra brannvesenet. Fra brukernes ståsted betyr det høyere gebyr for de som befinner seg i en høyere risikokategori. Betaling etter hyppighet vil være i tråd med selvkost og tilpasset den enkeltes behov. Årsgebyrene differensieres altså med utgangspunkt i risiko, slik at sammenhengen mellom gebyret og frekvensen for feiing og tilsyn er direkte relatert til risikoen boligen befinner seg i.

Alternativet er videre vurdert ut ifra 5 ulike evalueringskriterier. I hvert av kriteriene under er det ulike momenter som legges til grunn for å avgjøre graden av oppfyllelse.

Evalueringskriterier	Vurderinger
Kostnads-effektivitet	<p>► Det er ingen vesentlig endring fra dagens bruk av udifferensierte årsgebyrer som sikrer høy grad av forutsigbarhet i brannvesenets økonomistyring ettersom inntektene på feie- og tilsynstjenester holdes relativt stabilt fra år til år. Endringer kan skyldes flere eller færre boenheter, i tillegg til at risikovurderingen endres.</p> <p>► Kompleksiteten i brannvesenets økonomistyring øker i liten grad.</p>
Sammenheng tjeneste og pris	<p>► Det skapes et mer transparent grunnlag for beregning av gebyrer: Økt risiko gir hyppigere besøk og krever derfor en større innsats fra brannvesenet. Sluttbrukere som får flest feiinger/tilsyn betaler også mest.</p> <p>► I motsetning til dagens modell henger prisen for borgeren dermed sammen med en risikobasert leveranse av tjenestene.</p>
Prisstruktur på tvers av kommunene	<p>► En økt differensiering av gebyret har ikke i seg selv noen betydning for prisstruktur på tvers av kommunene, så lenge kommunen hver for seg fortsatt legger til et påslag for administrasjon (dette handler spesielt om hvorvidt gebyrene administreres i kommunen eller i IKSet)</p> <p>► Betaling etter hyppighet er i tråd med selvkost og en ordning basert på den enkeltes behov.</p>
Brukerservice	<p>► En differensiert modell må forventes å øke brukerens forståelse av grunnlaget for gebyrene. Dette imøtekommer følelsen av å betale samme pris for vesentlig ulike tjenester.</p> <p>► Betaling av løpende risikodifferensierte årsgebyrer skaper forutsigbarhet for sluttbrukeren, da den reelle prisen for feiing/tilsyn spres ut over flere år.</p> <p>► Risikokategorier understøtter en viss grad incentiver for hensiktsmessig brukeratferd. Sluttbruker vil kunne påvirke risikogruppe og derav endelig gebyr basert på fyringsmønster, vedlikehold og tilrettelegging for feie- og tilsynsbesøk.</p>
Omstillingsbehov	<p>► En endring til dette alternativet må i en overgangsfase forventes å føre til en økning i antall brukerhenvendelser da sluttbruker kan ha spørsmål relatert til risikogrupper.</p> <p>► Overgangsfasen forventes dog å være kort ettersom alternativet fortsatt anvender årsgebyrer – selv om prisen for årsgebyret endrer seg, vil brukeren fortsatt få levert en tjeneste basert på de forutgående års «oppsparing».</p>

Alternativ A.2 En listepriset gebyrmodell

Denne gebyrmodellen innebærer at det betales per tjeneste og etter utført arbeid, og selv om frekvens på feie- og tilsyn også her baseres på en risikokartlegging, betaler sluttbruker kun for de tjeneste han er tilbudt eller etterspør.

I praksis innebærer denne modellen at sluttbrukeren betaler per gang det utføres feie- og tilsynstjenester og ikke et løpende årsgebyr men ved at sluttbruker får en egen faktura som direkte fra brannvesenet.

Formålet med en slik modell er å sikre at sluttbrukeren konkret betaler for de tjenestene han er tilbudt eller etterspør, i tillegg til at betalingen utføres etter at tjenesten er levert. Ettersom kostnadene forbundet med feiing og tilsyn ikke fordeles over flere år tilsvarende som i et årsgebyr, så betyr det at prisen for tjenestene vil være noe høyere. Det må presiseres at gebyrene formelt fortsatt eies av kommunene og vedtas hvert år i forbindelse med budsjettet. Men gebyrene er de samme for hver kommune idet det ikke legges på et administrativt påslag i hver enkelt kommune.

Alternativet er videre vurdert ut ifra 5 ulike evalueringskriterier.

Evalueringskriterier	Vurderinger
Kostnads-effektivitet	<ul style="list-style-type: none">▶ Betaling etter listepriser reduserer forutsigbarheten i brannvesenets økonomistyring ettersom inntektene på feie- og tilsynstjenester kan variere i stor grad fra år til år avhengig av hvor mange feiing/tilsyn som gjennomføres. Dette reduserer muligheten for kapasitetsbygging hos brannvesenet.▶ Dette kan tvinge brannvesenet til en økt effektivisering, men det betyr også at kompleksiteten i brannvesenets økonomistyring i høy grad økes.
Sammenheng tjeneste og pris	<ul style="list-style-type: none">▶ Det skapes et mer transparent grunnlag for beregning av gebyrer: Økt risiko gir hyppigere besøk og krever derfor en større innsats fra brannvesenet. Sluttbrukere som får flest feiinger/tilsyn betaler direkte for den leverte tjenesten.▶ I motsetning til dagens modell henger prisen for borgeren dermed sammen med en risikobasert leveranse av tjenestene. I tillegg sikrer denne modellen at det ikke skjer en unødig overføring av oppsparte gebyrer mellom år, hvilket eksempelvis har betydning ifm. eierskifte.
Prisstruktur på tvers av kommunene	<ul style="list-style-type: none">▶ En økt differensiering av gebyret har ikke i seg selv noen betydning for prisstruktur på tvers av kommunene, så lenge kommunen hver for seg fortsatt legger til et påslag for administrasjon (dette handler spesielt om hvorvidt gebyrene administreres i kommunen eller i IKSet)▶ Betaling per tjeneste og etter utført arbeid er i tråd med selvkost og en ordning basert på den enkeltes behov.
Brukerservice	<ul style="list-style-type: none">▶ En modell med listepriser for utført arbeid skaper lite forutsigbarhet i priser for sluttbruker ettersom det betales per utført tjeneste, og ikke løpende. Dette medfører en relativ høy engangsutgift det året tjenesten trengs.

	<p>► Listepriiser understøtter i stor grad incentiver for hensiktsmessig brukeratferd. Endelig gebyr avhenger av sluttbrukers fyringsmønster, vedlikehold og tilrettelegging for feie- og tilsynsbesøk.</p>
Omstillingsbehov	<p>► En endring til dette alternativet må i en overgangsfase forventes å føre til en sterk økning i antall brukerhenvendelser da sluttbruker kan ha spørsmål relatert til priser og manglende tjenesteleveranser. Sluttbruker kan oppleve lav rettferdighetsfølelse grunnet manglende tjenesteleveranser som ellers er «oppspart» over flere år. Lite forutsigbarhet i priser fra år til år vil også kunne føre til en økning i antall brukerhenvendelser.</p> <p>► Dette kan avhjelpest ved å anvende en lang implementeringsperiode, der alle brukere eksempelvis først overgår til ny ordning etter neste feiing/tilsyn. Dette vil omvendt øke kompleksiteten for både brannvesenet og kommunene som må administrere flere gebyrmodeller samtidig .</p>

Oppsummert kan de ulike alternativene grafisk presenteres slik:

	Dagens modell Årsgebyr differensiert på feiing og tilsyn	Alternativ 1 Risikodifferensierte årsgebyrer	Alternativ 2 Listepriisdifferensiering
Kostnadseffektivitet			
Sammenheng tjeneste og pris			
Prisstruktur på tvers av kommunene			
Brukerservice			
Omstillingsbehov			

Figur 2 Alternativene er vurdert i forhold til om de er bedre (sort) eller verre (hvit) enn dagens modell innen hver av evalueringskriteriene.

Som det fremgår av den grafiske visualiseringen, vurderes alternativ 1 – en risikodifferensiert gebyrstruktur å oppfylle evalueringskriteriene i best mulig grad. Det er viktig å presisere at begge alternativene adresserer to av hovedutfordringene kartlagt tidligere; Manglende sammenhengen mellom gebyrer og frekvensen på tjenestene, og tilpasset til ny forskrift, men at alternativ 1 samlet sett oppfyller evalueringskriteriene i best mulig grad.

Alternativ B knyttet til innkreving av gebyrene

Figur 3 Mulige administrasjonsmodeller som er kartlagt i prosjektet

Hovedfokus har vært på gebyrmodellen, men det er løpende blitt sett på hvordan gebyradministrasjonen foregår. Etter Brann- og eksplosjonsvernloven § 28, gis kommunen rett til å kreve inn gebyr som dekker kostnaden for den kommunale ytelsen.

Gebyrstrukturen (størrelse og eventuell differensiering av gebyret) kan i utgangspunktet ses uavhengig av administrasjonen av gebyret (hvem som administrerer gebyret). Men det har i prosjektet blitt påpekt at en høyere grad av differensiering i feie- og tilsynstjenester vil være mer utfordrende for kommunen. Kommunenes funksjon som mellomledd vil forsterkes og det vil oppleves som utfordrende å besvare henvendelser fra sluttbruker – med dårligere brukeropplevelse som resultat. Det er viktig å presisere at dersom dagens gebyrstruktur blir mer differensiert, så kan dette oppfordre til å endre administrasjonsmodellen ettersom man i større grad vil kunne realisere potensialene knyttet til endringen.

Tatt i betraktning at den nye forskriften i større grad baserer hyppighet og gjennomføring av feie- og tilsynstjenester på risiko, vil den alternative administrasjonsmodellen være i tråd med den kompleksiteten en endret gebyrstruktur potensielt medfører. Prosjektet har ikke funnet det relevant å gå videre med henholdsvis vertskommunesamarbeid eller outsourcing av administrasjonen på privat marked.

B.1 Kommunene krever inn gebyrene som i dag

Med dagens modell er det kommunene selv som står for innkreving av feie- og tilsynsgebyret. Gebyret administreres sammen med de kommunale avgiftene og innkreves dermed inn i sin helhet i terminer. Det er Follo Brannvesen som leverer de nødvendige opplysninger til kommunene for at de kan håndtere administrasjonen, men det er kommunen som står som avsender av gebyrene og derfor også de som blir kontaktet av borgerne med spørsmål, klager og andre henvendelser. Alle kommunene opplever det som et problem å ikke kunne svare helhetlig på henvendelsene; allerede i dag er de i de fleste tilfeller en mellommann som må sende henvendelsen videre til brannvesenet.

Dagens modell: Gebyrinnkreving håndteres av kommunen	
Antall fakturaer til feieing og tilsyn	36 000
Kommunenes administrative påslag	kr 1 012 500
Estimert andel av administrativt påslag som går til fakturahåndtering	75 %
Kommunenes administrative påslag som går til fakturahåndtering	kr 759 375
Kostnad per faktura	kr 21,1

Tabell 1 gebyrinnkreving håndtert av kommunen

2018 tall	Ski	Ås	Oppegård	Enebakk	Nesodden	Frogn
Kommunens innbyggertall	30 818	20 025	27 324	11 004	19 361	15 801
Kommunens refusjon til Follo brannvesen	2 367 000	2 122 000	2 088 000	794 000	2 300 000	1 850 000
Kommunens administrative påslag	142 000	125 993	145 994	290 927	252 074	55 500
Kommunes gebyr (feiling og tilsyn)	395	525	424	375	573	580

Tabell 2 ulike gebyrstørrelse. Fordelingsnøkkel og kommunens administrative påslaget medfører ulik gebyr størrelse.

B.2 En administrasjonsmodell der gebyrinnkreving håndteres av Follo Brannvesen

Den samlede gebyrhåndteringen legges over hos Follo Brannvesen, som uavhengig av de kommunale avgiftene krever inn gebyret på vegne av kommunen. Noe ekstra utført feie- og tilsynstjenester kreves inn i dag av Follo Brannvesen direkte.

Alternativ: Gebyrinnkreving håndteres av Follo Brannvesen	
Estimerte fakturaer som kan håndteres per årsverk iht. best practice	40 000
Antall årsverk nødvendig for å håndtere dagens antall fakturaer	0,9
Lønnskostnad regnskapsfører/regnskapsmedarbeider (inkl. pensjon og arbeidsgiveravgift)	kr 540 000
Samlet kostnad	kr 486 000
Kostnad per faktura	13,5
Differanse mellom dagens kostnader og best practice	kr 273 375

Tabell 3 gebyrinnkreving håndtert av Follo brannvesen

I det videre vurderes alternativet opp mot dagens administrasjonsmodell, systematisert gjennom fem evalueringskriterier. Selv om gebyrstrukturen (størrelse og eventuell differensiering av gebyret) i utgangspunktet kan ses uavhengig av administrasjonen av gebyret (hvem som administrerer gebyret), er det viktig å påpeke at det er sammenhenger og synergier mellom fordeler og ulemper ved ulike gebyrstrukturer og administrasjonsmodeller.

Evalueringskriterier	Vurderinger
Kostnads-effektivitet	► Dersom gebyrinnkrevingen sentraliseres i sin helhet og legges fra dagens 5 kommuner til Follo Brannvesen vil det være mer kostnadseffektivt. Det er forventet at Follo Brannvesen vil kunne oppnå stordriftsfordeler i selve fakturabehandlingen og i håndteringen av henvendelser fra sluttbrukere sammenlignet med dagens administrative påslag fra kommunene (samlet sett 1 mill. kr.). Det er også forventet at sentraliseringen vil legge til rette

	<p>for prosessforbedring ved å fjerne dupliserte oppgaver på tvers av kommuner og Follo Brannvesen.</p> <p>► Endringen til dette alternativet vil få budsjettmessige konsekvenser for eierkommune ved at dagens administrative påslag vil tilfalle Follo Brannvesen i sin helhet. Dette betyr at kommunenes mister dagens inntekter knyttet til gebyrhåndtering, og kommunene må da i utgangspunktet redusere sine utgifter tilsvarende. Om kommunene ikke reduserer utgiftene og i stedet finner andre gebyrfinansierte oppgaver til de relevante årsverk kan borgenes utgifter til gebyrfinansierte tjenester samlet sett ende med å økes.</p>
Sammenheng tjeneste og pris	<p>► I motsetning til dagens modell så legger alternativet til rette for at det administrative påslaget avspeiler faktisk tidsbruk gjennom året.</p> <p>► Ettersom den helhetlige innkrevingen vil håndteres av Follo Brannvesen, vil beregninger følgelig ta utgangspunkt i kun deres tidsbruk på administrativt arbeid. Potensielle effektivitetsforskjeller mellom kommuner vil elimineres i sin helhet.</p>
Prisstruktur på tvers av kommunene	<p>► Alternativet kan, avhengig av valg av gebyrstruktur, få en betydning for prisstrukturen på tvers av kommunene. En økt differensiering av gebyret i tråd med at gebyrinnkrevingen håndteres av Follo Brannvesen, kan legge til rette for et mer harmonisert gebyr på tvers av kommunene. Påslaget for administrasjon vil kun ta utgangspunkt i beregninger fra faktisk tidsbruk gjennom året av Follo Brannvesen.</p>
Brukerservice	<p>► Administrasjonsmodellen understøtter en klar relasjon mellom leverandøren og brukerne av feie- og tilsynstjenester hvor forbedret brukeropplevelse vil være et resultat. Follo Brannvesen er vurdert til å ha et bedre faglig utgangspunkt til å besvare henvendelser fra sluttbrukerne slik at det opplevde mellomleddet reduseres.</p>
Omstillingsbehov	<p>► En endring til dette alternativet vil kreve både politisk og administrativ godkjenning.</p> <p>► Til tross for at Follo Brannvesen i dag håndterer en liten mengde gebyrinnkrevinger, forutsetter alternativet i første omgang en intern kartlegging og deretter en potensiell skalering i kapasitet for å være i stand til å ta over gebyrinnkrevingen i sin helhet. Ved en endring til dette alternativet vil det i startfasen forventes økt belastning i administrativt arbeid før eventuelle stordriftsfordeler vil kunne gjøre seg synlig.</p> <p>► Eierkommunene må i tillegg håndtere de budsjettmessige konsekvenser ved at dagens administrative påslag flyttes til Follo Brannvesen.</p>

Oppsummert kan de ulike alternativene grafisk presenteres slik:

	Dagens modell Gebyrinnkreving håndteres av kommunen	Alternativ Gebyrinnkreving håndteres av Follo Brannvesen
Kostnadseffektivitet		 *
Sammenheng tjeneste og pris		
Prisstruktur på tvers av kommunene		
Brukerservice		
Omstillingsbehov		

* Vurderingen av kostnadseffektivitet forutsetter at kommunene redusere sine utgifter etter bortfallet av administrasjonsoppgaven

Figur 4 Alternativene er vurdert i forhold til om de er bedre (sort) eller verre (hvit) enn dagens modell innen hver av evalueringskriteriene

Som det fremgår av den grafiske visualiseringen, vurderes alternativet – Gebyrinnkreving håndteres av Follo Brannvesen å oppfylle evalueringskriteriene i best mulig grad. Tatt utgangspunkt i hovedutfordringene kartlagt tidligere, kan det påpekes at alternativet i større grad adresserer utfordringer identifisert knyttet til store forskjeller i kommunenes gebyrer og kommunenes opplevelse av å være mellomledd.

Videre forventes det at en administrasjonsmodell som sentraliserer gebyradministrasjonen fra dagens seks kommuner til Follo Brannvesen vil være mere kostnadseffektivt med tanke på stordriftsfordeler i selve fakturabehandlingen og i håndteringen av henvendelser fra borgere. Eventuelle besparelser i den administrative ressursbruken vil som følge av selvkostprinsippet gå dirkete tilbake til borgene i form av lavere gebyrer.

Utgangspunktet for beregningen er EYs Nordic Finance Benchmarkder offentlige og private bedrifter årlig kartlegger og sammenligner kostnader forbundet med økonomi-, lønns- og regnskapstjenester. Fra benchmarken fremgår det at hvert årsverk knyttet til prosessen utgående faktura kan håndtere ca. 80.000 innbetalinger i året. Dette er imidlertid best practice og avspeiler store Shared Servicesentre med automatisering og elektronisk fakturering. Som et konservativt estimat er det derfor brukt et lavere tall på 40.000 fakturaer per årsverk for Follo Brannvesen.

Med dette utgangspunktet vurderes det at fakturahåndteringen av tilsyns- og feiertjeneste i Follo brannvesen kan håndteres innenfor rammen av ett årsverk. Omregnet til kostnaden forbundet med en gjennomsnittlig lønnet regnskapsfører/regnskapsmedarbeider er dette betydelig lavere enn dagens administrative påslag i de seks eierkommunene, også om det medtas at påslaget også til dels dekker andre kostnader enn bare fakturahåndteringen (bl.a.

budsjettering, selvkostregnskap, besvarelse av henvendelser fra borgere, øvrige indirekte kostnader m.m.).

Selv om det må tas forbehold for forutsetningene, indikerer beregningen at det vil være mulig for Follo Brannvesen å ta over gebyradministrasjonen innenfor eller under dagens administrative påslag i kommunene.

Det må bemerkes at beregningen ikke tar høyde for at kommunenes håndtering av gebyrene kan effektiviseres innenfor dagens modell. Tilsvarende er det ikke gjort vurdering av om det er mulig for kommunene å realisere en tilsvarende innsparing om oppgaven med gebyradministrasjon bortfaller.

Økonomiske konsekvenser:

Omleggingen av gebyrsystemet krever noe mer administrasjon, men samtidig så blir frekvensen endret. Det betyr at endringen ikke vil få noen økonomisk betydning.

Gebyrene vil baseres på selvkost, og som følge av dette vil det faktiske gebyrene justeres opp og ned i forhold til hvor mange fyringsanlegg det vil ligge i respektive risikogruppe.

Etter foreløpige beregninger vil gebyrene på feiing og tilsyn av bolighus og fritidsboliger kunne se slik ut: (alle priser inklusive Mva.)

A.1 Risikobasert løpende gebyr

Risikobasert løpende gebyr bolighus			Risikobasert løpende gebyr fritidsbolig		
	Feiing	Tilsyn		Feiing	Tilsyn
Lav risiko	39,39	148,71	Lav risiko		
Middels risiko	65,64	198,27	Middels risiko	203,97	203,97
Høy risiko	196,92	297,42	Høy risiko		

Eksempel:

Bolig med 1 ildsted og 1 røykløp og i kategori middels risiko på feiing og tilsyn vil betale 65,64,- i feiegebyr og 198,27,- i tilsynsgebyr. Totalt 263,91,- pr år.

Bolig med 1 ildsted og 1 røykløp og i kategori høy risiko på feiing, fordi skorsteinen er i dårlig stand og må følges opp tettere, og middels risiko på tilsyn vil betale 196,92,- i feiegebyr og 198,27,- i tilsynsgebyr. Totalt 395,19,- pr år.

A.2 Gebyr basert på listepriis og betaling ved hvert besøk

Risikobasert listepriis bolighus			Risikobasert listepriis fritidsbolig		
	Feiing	Tilsyn		Feiing	Tilsyn
Pris pr. besøk	316,32	791,62	Pris pr. besøk	611,87	611,87

Eksempel:

Bolig med 1 ildsted og 1 røykløp i kategori middels risiko på feiing og tilsyn vil betale 316,32,- for feiing og 791,32 for tilsyn hvert 6. år

Bolig med 1 ildsted og 1 røykløp og i kategori høy risiko på feiing, fordi skorsteinen er i dårlig stand og må følges opp tettere, og middels risiko på tilsyn vil betale 316,32,- i feiegebyr hvert 3. år og 791,62,- i tilsynsgebyr hvert 6. år.

Tallene i tabellene er basert på ett estimat, da kartleggingen av antall fritidsboliger med avgiftspliktig fyringsanlegg ikke kan ferdigstilles før alle fritidsboliger har blitt og besøkt.

Innkrevningen av gebyret vil ifølge benchmarking foretatt av Ernst og Young bety en mer effektiv innkreving til en lavere administrativ kostnad når Follo brannvesen utfører innkrevingen. Follo brannvesen må ansette en økonomimedarbeider.

Medbestemmelse:

Internt i Follo brannvesen

Det er gjennomført et møte med feierseksjonen hvor de ulike modellene ble presentert. Slutt rapporten ble sendt til høring til alle på seksjonen. Det er ikke mottatt noen kommentarer eller innspill.

Tillitsvalgte ble informert om det pågående arbeidet og det er alternative modeller ble gjennomgått underveis. Etter at slutt rapporten forelå ble den sendt til de tillitsvalgte. Saken er drøftet i møte den 1.4.2019. Det er ikke fremmet noen merknader eller innspill.

Eksternt

Konsulentene har gjennomført workshops med både Follo Brannvesen og eierkommunene slik at utfordringene har blitt belyst fra to perspektiver. Kommentarene og innspillene er tatt med i prosjektet. I tillegg ble det avholdt en felles valideringsworkshop med Follo Brannvesen og eierkommunene hvor formålet var å reflektere over funnene samt sikre forankring hos de involverte partene.

Det er også gjennomført 2 møter med rådmennene.

Saksfremlegg

Arkivreferanse:

Saksbehandler: Dag Christian Holte

Sakens gang

Saksnummer	Møtedato	Utvalg
8/20	27.05.2020	Representantskapet

SAK 10/20 Felles klagenemd

Forslag til innstilling

Fremmes i møte.

SAKSOPPLYSNINGER

Saksfremlegg ettersendes

Saksfremlegg

Arkivreferanse:

Saksbehandler: Dag Christian Holte

Sakens gang

Saksnummer	Møtedato	Utvalg
19/19	27.08.2019	Styret
6/19	09.10.2019	Representantskapet
11/20	16.06.2020	Representantskapet

SAK 11/20 Selskapsavtalen

Forslag til innstilling

Fremmes i møte.

SAKSOPPLYSNINGER

Utkast til ny selskapsavtale ettersendes